

Kokous: Geenitekniikan lautakunnan kokous 5/2013

Aika: Torstai 6.6.2013 klo 9.30 - 11.05

Paikka: STM, Meritullinkatu 8, 00170 Helsinki, kh Meritulli

Läsnä: Matti Sarvas, THL, pj.
Irma Saloniemi, TY, vpj
Anneli Törrönen, STM, jäsen
Kati Suomalainen, YM, jäsen
Leena Mannonen, MMM, jäsen
Kirsti Vilén, TEM, jäsen
Tero Kuitunen, TEM, varajäsen
Marko Ahteensuu, HY, jäsen
Jussi Joensuu, VTT, asiantuntija
Maini Kukkonen, Valvira, asiantuntija
Katileena Lohtander-Buckbee, SYKE, asiantuntija
Anna Kaisa Vääänen, STM, asiantuntija
Helena Korpinen, STM, asiantuntija
Kirsi Törmäkangas, STM, pääsihteeri
Hannele Leiwo, STM, siht.

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden sekä esteettömyyden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi ja osallistujat esteettömiksi.

2. Asiantuntijoiden kuuleminen

Lautakunnan kuultaviksi olivat saapuneet Maini Kukkonen/Valvira ja Katileena Lohtander-Buckbee/SYKE.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin pienin teknisin muutoksin.

3.1 Esiteltävät asiat

Geenitekniikkalain (377/1995) 17 §:n mukainen hakemus **1/MB/13** muuntogeenisten organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta myöntäisi Helsingin yliopiston Kasvibiologian osastolle luvan muuntogeenisen hybridihaavan tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa hakemuksessa kuvatulla tavalla ajalle 1.7.2013 - 31.10.2018 seuraavin ehdoin:

1. Kaikkia esikenttäkokeessa ja varsinaisessa kenttäkokeessa käytettäviä GM-haapalinjoja tulee ensin kasvattaa suljetussa käytössä niin, että linjojen ominaisuuksista saadaan riittävät tiedot siltä osin kuin niillä voisi olla oleellista vaikutusta kenttäkokeen riskinarviointiin ja riskinhallintatoimenpiteiden riittävyyteen.

2. Hakijan tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle viimeistään 2 viikkoa ennen esikenttäkokeen ja viimeistään 4 viikkoa ennen varsinaisen kenttäkokeen perustamista yksityiskohtaiset koesuunnitelmat, joista selviää käytettävät geenikonstruktiot ja tulokset tutkimuksista, joihin niiden valinta perustuu, eri GM-haapalinjojen määrä ja niiden sijainti koalueella.

3. Koalan jälkiseuranta-aikaa on pidennettävä, mikäli kolmantena seurantavuotena koeralta vielä löydetään juurivesoja. Vuosittaisia seurantakäyntejä on tällöin jatkettava niin kauan, kunnes juurivesoja ei ole tavattu kahtena peräkkäisenä vuotena.

4. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle tarkoituksellista levittämistä koskeva loppuraportti kahden kuukauden kuluessa kokeen päättämisestä, mikäli koe on lopetettu ennen luvan viimeistä voimassaolopäivää, tai viimeistään 31.12.2018. Levittämisen jälkiseurantaa koskeva loppuraportti tulee antaa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun viimeinen seurantakäynti on tehty.

Esitetään, että geenitekniikan lautakunta määräisi Suomen ympäristökeskuksen toimimaan kenttäkokeen valvontaviranomaisena.

Päätös: Geenitekniikan lautakunta päätti myöntää Helsingin yliopiston Kasvibiologian osastolle luvan muuntogeenisen hybridihaavan tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa hakemuksessa kuvatulla tavalla 1.7.2013–31.10.2018 väliseksi ajaksi seuraavin ehdoin:

- a) Kaikkia esikenttäkokeessa ja varsinaisessa kenttäkokeessa käytettäviä GM-haapalinjoja tulee ensin kasvattaa suljetussa käytössä niin, että linjojen ominaisuuksista saadaan riittävät tiedot siltä osin kuin niillä voisi olla oleellista vaikutusta kenttäkokeen riskinarviointiin ja riskinhallintatoimenpiteiden riittävyyteen.
- b) Hakijan tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle viimeistään 2 viikkoa ennen esikenttäkokeen ja viimeistään 4 viikkoa ennen varsinaisen kenttäkokeen perustamista yksityiskohtaiset koesuunnitelmat, joista selviää käytettävät geenikonstruktiot ja tulokset tutkimuksista, joihin niiden valinta perustuu, eri GM-haapalinjojen määrä ja niiden sijainti koalueella.
- c) Mikäli jokin GM-haapayksilö alkaa muodostaa kukintoja kokeen aikana, se poistetaan viipymättä ja saman linjan muut yksilöt otetaan erityistarkkailuun.
- d) Koalan jälkiseuranta-aikaa on pidennettävä, mikäli kolmantena seurantavuotena koeralta vielä löydetään juurivesoja. Vuosittaisia seurantakäyntejä on tällöin jatkettava niin kauan, kunnes juurivesoja ei ole tavattu kahtena peräkkäisenä vuotena.
- e) Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa geenitekniikan lautakunnalle tarkoituksellista levittämistä koskeva loppuraportti kahden kuukauden kuluessa kokeen päättämisestä, mikäli koe on lopetettu ennen luvan viimeistä voimassaolopäivää, tai viimeistään 31.12.2018. Levittämisen jälkiseurantaa koskeva loppuraportti tulee antaa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun viimeinen seurantakäynti on tehty.

Geenitekniikan lautakunta määrää Suomen ympäristökeskuksen toimimaan kenttäkokeen valvontaviranomaisena.

- 3.2 Ilmoituksessa 3/S/11 kuvattujen gm-kasvien väliaikainen sijoittaminen suljetun käytön tilojen ulkopuolelle.
Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta myöntäisi toiminnanharjoittajalle luvan siirtää vegetatiivisessa vaiheessa olevia GM-lehtikaaleja suljetun käytön tilan ulkopuolelle hyönteisverkkohäkeissä anomuksessa kuvattuja toimenpiteitä noudattaen.
Päätös: Esityksen mukainen.
- 3.3 Ilmoituksessa 12/M/13 kuvattuja eristämistä- ja suojaustoimenpiteitä koskeva poikkeamispäätös.
Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta myöntäisi toiminnanharjoittajalle luvan olla soveltamatta eristystasoon 2 liittyvää vaatimusta erillisestä eläinyksiköstä, kun käytetään luokkaan 2 kuuluvilla muuntogeenisillä *M. marinum*-bakteereilla infektoiduja seeprakaloja.
Päätös: Esityksen mukainen.
- 3.4 Geenitekniikan lautakunnan kanta komission luonnokseen päätösehdotukseksi muuntogeenisen maissin MON89034 x 1507 x MON88017 x 59122 ja siinä esiintyvien vanhempaislinjojen eri yhdistelmien markkinoinnin sallimisesta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti hakemuksesta **EFSA-GMO-CZ-2008-62**; maissi MON89034 x 1507 x MON88017 x 59122.
Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_11296_2013).
Päätös: Esityksen mukainen.
- 3.5 Geenitekniikan lautakunnan kanta asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.7 ja 18.7 mukaisesti komission päätösehdotukseen hakemuksesta **EFSA-GMO-NL-2009-65**, maissi MON89034 x 1507 x NK603.
Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta kannattaisi komission päätösehdotusluonnosta (SANCO_11294_2013).
Päätös: Esityksen mukainen.
- 3.6 Geenitekniikan lautakunnan lausunto EFSA:lle asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.4 ja 18.4 mukaisesti hakemuksesta **EFSA-GMO-NL-2011-106**; soija DAS-44406-6.
Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta lähettäisi EFSA:lle lausunnon, jossa esitetään, että asian-mukaisin hallintamenettelyyn tulee rajoittaa GM-soijan siementen päätymistä viljelyyn.
The Finnish Board for Gene Technology stresses the importance of using appropriate management systems for restricting soybean seeds from entering cultivation.
Päätös: Esityksen mukainen.

3.7 Dir. 2001/18/EY toimivaltaisten viranomaisten kokous/sääntelykomitea 11. - 12.7.2013, Bryssel. Osanottajat.

Esitys: Esitetään, että kokoukseen osallistuisi Matti Sarvas.

Päätös: Kokoukseen osallistuvat Matti Sarvas ja Maria Lunkka-Hytönen/SYKE.

4. Tiedotusasiat

4.1 Merkittiin tiedoksi geenitekniikan lautakunnan toimintaan liittyviä tärkeitä päiviä.

4.2 Merkittiin tiedoksi komission asetusehdotus virallisesta valvonnasta <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0265:FIN:FI:PDF>.

4.3 Merkittiin tiedoksi loppuraportti kenttäkokeesta **1/MB/08**.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraavat lautakunnan kokoukset pidetään 3.7.2013 klo 9.30 ja 4.9.2013 klo 9.30.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11.05.

Puheenjohtaja

Matti Sarvas

Pääsihteeri

Kirsi Törmäkangas